System Analysis and Design

ໂດຍ: ອຈ ສົມມິດ ທຸມມາລີ

Email: mithcom@yahoo.com

s.thoummaly@nuol.edu.la

Mobile: 020 55720450

ບິດທີ 1

ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບ ລະບົບ

(Introduction to Systems Analysis and Design)

ຈຸດປະສິງ

- ບອກຄວາມໝາຍຂອງການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ.
- ບອກຄວາມໝາຍຂອງລະບົບໄດ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈແນວຄິດການແກ້ໄຂບັນຫາດ້ວຍການນຳເອົາລະບົບ
 ມາໃຊ້.
- ອະທິບາຍຊະນິດຂອງລະບົບຂ່າວສານ ແລະ ສາມາດນຳໄປປະຫຍຸກໃຊ້ງານໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ.
- ອະທິບາຍສ່ວນປະກອບຂອງລະບົບຂ່າວສານໄດ້.
- ບອກບົດບາດໜ້າທີ່ ລັກສະນະງານ ແລະ ທັກສະຄວາມຮູ້ຂອງນັກວິເຄາະລະບົບໄດ້.
- ເຂົ້າໃຈບົດບາດໜ້າທີ່ຂອງນັກວິເຄາະລະບົບທີ່ມີຕໍ່ແຜນກິນລະຍຸດລະບົບຂ່າວສານ.
- ເຂົ້າໃຈໂຄງສ້າງານບໍລິການຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃນຮູບແບບຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຕຳແໜ່ງງານຂອງນັກ
 ວິເຄາະລະບົບທີ່ເຂົ້າໄປສັງກັດຢູ່.

ຫົວຂໍ້ສອນ

- ນັກວິເຄາະລະບົບ
- ການແກ້ໄຂບັນຫາທຸລະກິດດ້ວຍລະບົບ
- ສ່ວນປະກອບຂອງລະບົບຂ່າວສານ
- ມິຕິຂອງລະບົບຂ່າວສານ
- ການວິເຄາະລະບົບ
- ແນວທາງໃນການດຳເນີນງານກ່ຽວກັບການພັດທະນາລະບົບ
- ລັກສະນະວຽກຂອງນັກວິເຄາະລະບົບ
- ຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະຂອງນັກວິເຄາະລະບົບ
- ນັກວິເຄາະລະບົບເຮັດວຽກຢູ່ບ່ອນໃດ

ສະເໜີ

ໂລກແຫ່ງຍຸກດີຈິຕອນ ຄົນເຮົາມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັບນະວັດຕະກຳ ທາງເຕັກໂນໂລຊີຕ່າງໆ ບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ, ເຮັດໃຫ້ການດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນຂອງ ຄົນໃນຍຸກນີ້ລ້ວນແຕ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເຕັກໂນໂລຊີຄອມພິວເຕີບໍ່ທາງໃດກໍທາງໜຶ່ງ , ໂດຍສະເພາະ ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ອົງກອນ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນມາເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືສຳຄັນໃນການຊຸກຍູ້ທຸລະກິດໃຫ້ດຳເນີນ ການໄປຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ວ່ອງໄວ ເພື່ອຕອບສະໜອງການໃຊ້ວຽກໃຫ້ ແກ່ຄົນເຮົາ ທັງໃນ ແລະ ນອກປະເທດຜ່ານລະບົບເຄືອຂ່າຍຄວາມໄວສູງ.

ສະເໜີ

ລະບົບຂ່າວສານໝາຍເຖິງລະບົບງານທີ່ໄດ້ນຳເອົາເຕັກໂນໂລຊີ ຂ່າວສານມາໃຊ້ເພື່ອຈັດເກັບ, ປະມວນຜົນ ແລະ ເອີ້ນໃຊ້ ໂດຍເຕັກໂນໂລຊີ ຂ່າວສານດັ່ງກ່າວມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ການດຳເນີນງານ ແລະ ສ້າງຄວາມໄດ້ປຽບ ທາງດ້ານຄູແຂ່ງ ລວມໄປເຖິງສ້າງຜືນປະໂຫຍດໃຫ້ກັບອົງກອນ, ຢ່າງໃດກໍຕາມມັນກໍເປັນພຽງແຕ່ຕົວຊ່ວຍໃນການດຳເນີນງານເທົ່ານັ້ນ ສິ່ງສຳຄັນ ທີ່ນຳໄປສູ່ຄວາມສຳເລັດຂອງອົງກອນສະໄໝໃໝ່ທີ່ຕ້ອງນຳເອົາລະບົບຂ່າວສານ ມາໃຊ້ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາກໍຄື ການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ

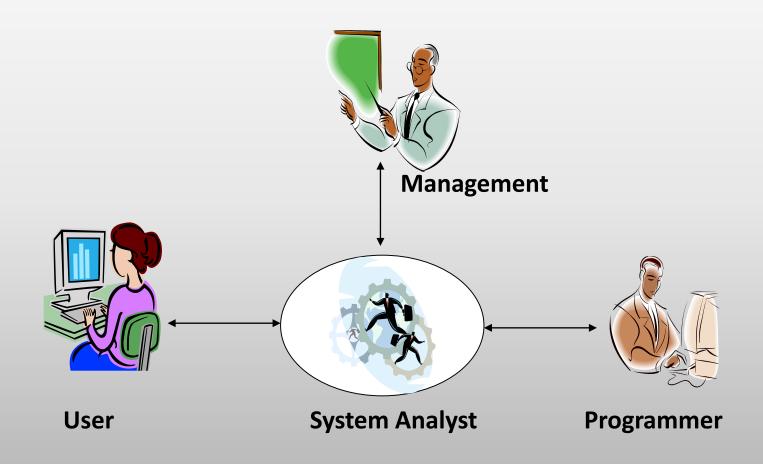
ສະເໜີ

ການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ ຈະນຳໄປສູ່ການທຳຄວາມເຂົ້າໃຈວ່າທຸລະ ກິດຕ້ອງການຫຍັງຈາກລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອນຳມາແກ້ໄຂບັນຫາໃຫ້ກັບອົງກອນ, ໂດຍ ການວິເຄາະລິບົບ ເປັນຂະບວນການທຳຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ກຳນົດລາຍລະອຽດຂອງ ບັນຫາເພື່ອຈະໄດ້ພິຈາລະນານຳເອົາລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃດເຂົ້າໄປແກ້ໄຂບັນຫາເລົ່ານັ້ນ. ສ່ວນ ການອອກແບບລະບົບ ໝາຍເຖິງຂະບວນການກຳນົດລາຍລະອຽດຕ່າງໆວ່າຈະຕ້ອງ ເຮັດແນວໃດກັບອົງປະກອບຂອງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອຈະໄດ້ນຳໄປໃຊ້ໃຫ້ເກີດຜົນໃນ ທາງພາຍນອກໄດ້. ແລະ ຜູ້ທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນສຳເລັດນັ້ນກໍຄື ນັກວິເຄາະລະບົບ.

ນັກວິເຄາະລະບົບ

ນັກວິເຄາະລະບົບແມ່ນຜູ້ທີ່ມີໜ້າທີ່ສຶກສາບັນຫາ ແລະ ຕ້ອງການຂອງອົງກອນ ດ້ວຍການນຳເອົາເຕັກໂນໂລຊີຂ່າວສານເຂົ້າມາ ຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາທາງທຸລະກິດ. ໃນການແກ້ໄຂບັນຫານີ້ໝາຍເຖິງການ ເບິ່ງລາຍລະອຽດຂອງບັນຫາ, ກິງປະເດັນ ພ້ອມເຂົ້າໃຈບັນຫາໃນທຸກ ດ້ານ ຈາກນັ້ນກໍສ້າງວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາເລົ່ານັ້ນຂຶ້ນມາ ແລະ ເລືອກ ແນວທາງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດ. ລະບົບຂ່າວສານກໍເປັນແນວທາງໜຶ່ງໃນ ການແກ້ໄຂບັນຫາເພື່ອປັບປຸງລະບົບງານໃຫ້ມີປະສິດທິພາບຫຼາຍຂຶ້ນ.

ໜ້າທີ່ຂອງນັກວິເຄາະລະບົບ

ໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍຂອງນັກວິເຄາະລະບົບ

- ວາງແຜນ.
- ວິເຄາະຫາຄວາມຕ້ອງການດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການປະມວນຜົນຂອງໜ່ວຍງານ.
- ຂຽນຂໍ້ກຳນິດຂອງລະບົບໃໝ່ວ່າຄວນເຮັດແນວໃດ ຕ້ອງໃຊ້ Hardware ແລະ Software ໃດທີ່ເໝາະ ສົມ.
- ພິຈາລະນາວ່າຈະນຳເອົາລະບົບຂ່າວສານໃໝ່ມາໃຊ້ ຫຼື ທຳການປັບປຸງລະບົບເດີມ.

ການແກ້ໄຂບັນຫາຂອງນັກວິເຄາະລະບົບ

ປົກກະຕິແລ້ວຫຼາຍຄືນມັກເຂົ້າໃຈຜິດວ່າ, ການພັດທະນາລະບົບຂ່າວສານມັກ ຈະກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການຂຽນໂປຣແກຣມພຽງຢ່າງດຽວ, ແຕ່ໃນຄວາມເປັນຈິງການແລ້ວ, ການພັດທະນາລະບົບ ຂ່າວສານໃດຂຶ້ນມານັ້ນ, ຈຸດປະສິງຫຼັກກໍຄື ຕ້ອງການໃຫ້ສາມາດແກ້ ໄຂບັນຫາໃຫ້ກັບອົງກອນໄດ້ເປັນສຳຄັນ ເຊິ່ງບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນລະບົບທຸລະກິດມີຫຼາຍ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງ ຄົນ, ເຄື່ອງຈັກ, ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ທີ່ສຳຄັນເຮົາບໍ່ສາມາດ ແກ້ໄຂບັນຫາທັງໝົດໄດ້ຈາກການຂຽນໂປຣແກຣມພຽງຢ່າງດຽວ ດັ່ງນັ້ນ ລະບົບຈຶ່ງເປັນບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມສາມາດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາທາງທຸລະກິດຫຼາຍກວ່າທີ່ຈະ ເປັນນັກຂຽນໂປຣແກຣມ.

ຕິວຢ່າງບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນລະບົບ

- ລູກຄ້າຕ້ອງການສັ່ງຊື້ສິນຄ້າໄດ້ຕະຫຼອດ 24 ຊື່ວໂມງ
- ຝ່າຍການຜະລິດໄດ້ມີການວາງແຜນເພື່ອປະມານການຜະລິດສິນຄ້າແຕ່ລະຊະນິດທີ່ຈະຕ້ອງຜະລິດ ໃນແຕ່ລະອາທິດ ບັນຫາກໍຄື ຈະປະມານການຜະລິດສິນຄ້າໃນຈຳນວນທີ່ເໝາະສົມຕາມຄວາມ ຕ້ອງການໄດ້ແນວໃດເພື່ອໃຫ້ເກີດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດ້ານຄັງສິນຄ້າກໍລະນີຜະລິດເກີນຄວາມຕ້ອງການ ຫຼື ສູນເສັຍໂອກາດໃນການຂາຍກໍລະນີຜະລິດບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ.
- ຄວາມຕ້ອງການດ້ານທັດສະະຄະຕິຂອງພະນັກງານ ໂດຍຝ່າຍບໍລິຫານຕ້ອງການໃຫ້ພະນັກງານມີ ຄວາມມັກຕໍ່ການດຳເນີນທາງທຸລະກິດກັບລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໃຊ້ໃນປະຈຸບັນ. ບັນຫາກໍຄື ນັກວິເຄາະລະບົບຈະຕ້ອງມີແນວທາງໃນການສະເໜີຂະບວນການຕ່າງໆດ້ວຍການອອກແບບການ ປະມວນຜົນລາຍການປະຈຳວັນທາງທຸລະກິດໃຫ້ມີຄວາມຍືດຍຸ່ນ ແລະ ສິ່ງຜົນດີຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ຈິດໃຈຂອງພະນັກງານ. ເຊັ່ນວ່າ ຕັດຂັ້ນຕອນທີ່ບໍ່ຈຳເປັນອອກໄປ ແລະ ເຮັດໃຫ້ວຽກທີ່ເປັນ ເລື່ອງດຽວກັນຢູ່ນຳກັນ ພ້ອມທັງອອກແບບໃຫ້ໃຊ້ວຽກງ່າຍຂື້ນເປັນຕົ້ນ.

ວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາຂອງນັກວິເຄາະ

ວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາຂອງນັກວິເຄາະ

ກຳນົດລາຍລະອຽດໃຫ້ກັບແນວທາງທີ່ເລືອກ

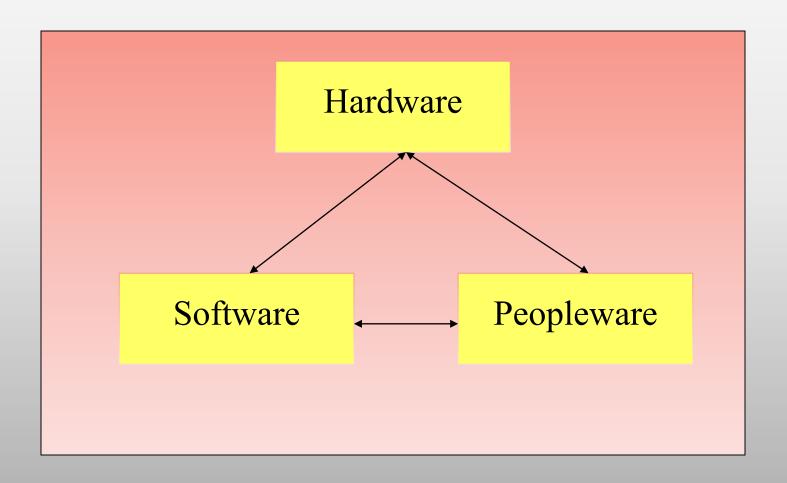
ນຳເອົາແນວທາງແກ້ໄຂບັນຫາມາໃຊ້ໃຫ້ເກີດຜົນ

ກວດສອບ ແລະ ຕິດຕາມເພື່ອໃຫ້ເກີດໃຈວ່າຜືນຮັບທີ່ໄດ້ ຕາມຈຸດປະສິງຫຼືບໍ່

ຄວາມໝາຍຂອງລະບົບ

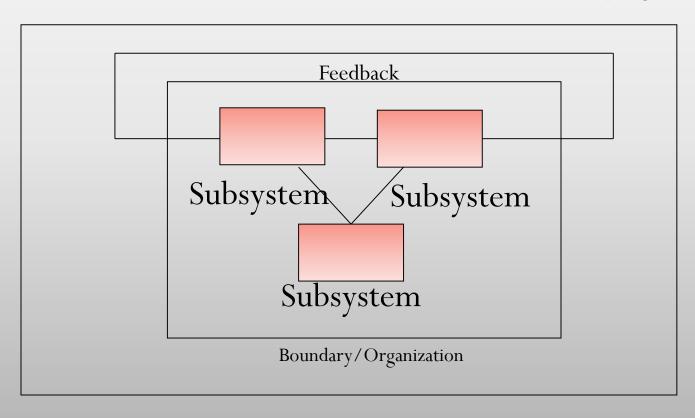
ລະບົບໝາຍເຖິງກຸ່ມທີ່ມີອົງປະກອບຫຼາຍໆ ພາກສ່ວນເຮັດວຽກຮ່ວມກັນເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍດຽວ ກັນ. ລະບົບທີ່ດີຕ້ອງມີອົງປະກອບ ຫຼື ລະບົບຍ່ອຍທີ່ ສາມາດເຮັດວຽກຮ່ວມກັນພາຍໃນລະບົບໄດ້ເປັນຢ່າງ ດີເພື່ອເຮັດໃຫ້ທັງລະບົບບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍໄດ້.

ຕົວຢ່າງ: ລະບົບຄອມພິວເຕີ

ພາບລວມຂອງລະບົບ

Environment

ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງລະບົບ ແລະ ລະບົບ ຍ່ອຍ

- ໃນລະບົບໜຶ່ງອາດຈະມີຫຼາຍເປົ້າໝາຍ
- ໃນລະບົບໜຶ່ງອາດຈະມີຫຼາຍລະບົບຍ່ອຍ
- ລະບົບຍ່ອຍແມ່ນອົງປະກອບສ່ວນໜຶ່ງຂອງລະບົບໃຫຍ່
- ລະບົບຍ່ອຍມີເປົ້າໝາຍສຳຮອງທີ່ນຳມາໃຊ້ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ
 ເປົ້າໝາຍຫຼັກ
- ລະບົບຍ່ອຍສາມາດຮັບຂໍ້ມູນ ແລະ ຖ່າຍໂອນຂໍ້ມູນໄປສູ່ລະບົບ ຍ່ອຍອື່ນໆໄດ້.

ປະເພດຂອງລະບົບ

• ລະບົບປິດ (Closed System):

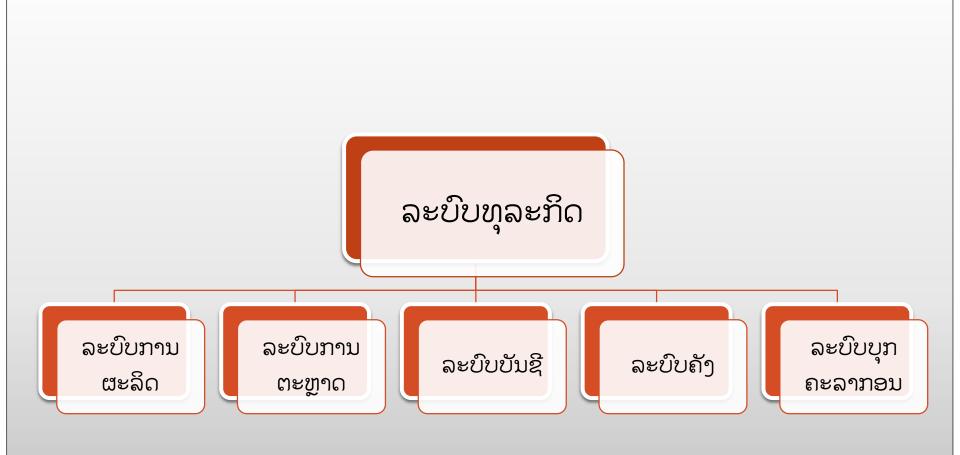
ລະບົບປິດເປັນລະບົບທີ່ບໍ່ມີການໂຕ້ຕອບກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ເຊິ່ງມີເປົ້າ ໝາຍການເຮັດວຽກພາຍ ໃນຕົວເອງໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຮັບເອົາຂໍ້ມູນຈາກສິ່ງ ແວດ ລ້ອມພາຍນອກ.

• ລະບິບເປີດ (Open System):

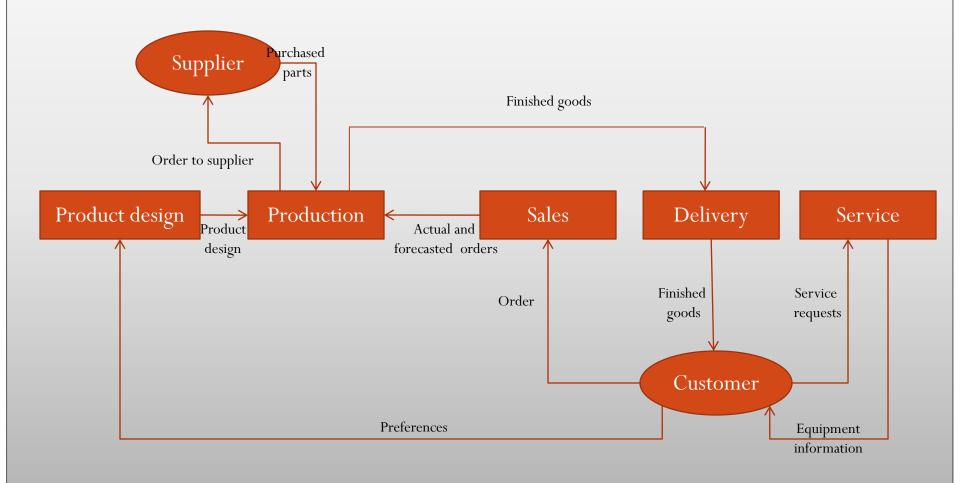
ລະບົບເປີດເປັນລະບົບທີ່ມີການໂຕ້ຕອບກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ໝາຍຄວາມ ວ່າມີການຮັບຂໍ້ມູນຈາກສິ່ງແວດລ້ອມພາຍນອກເຂົ້າມາປະມວນຜົນ.

ລະບົບທຸລະກິດ

ສິ່ງສຳຄັນຂອງລະບົບທຸລະກິດກໍຄືການສ້າງຜົນກຳໄລໃຫ້ ກັບອົງກອນ ແລະ ຕ້ອງເປັນລະບົບເປີດ ເນື່ອງຈາກການດຳເນີນ ງານທາງທຸລະກິດໃນອົງກອນ, ນອກຈາກມີການເຊື່ອມໂຍງເພື່ອໃຊ້ ຂໍ້ມູນຮ່ວມກັນພາຍໃນລະບົບແລ້ວ ຍັງຕ້ອງມີການເຊື່ອມໂຍງກັບ ສະພາບແວດລ້ອມພາຍນອກອີກ, ເຊັ່ນ: ລູກຄ້າ, ຜູ້ຂາຍ, ປັດໃຈ ການຕະລິດ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລັດເປັນຕົ້ນ.

ແຜນວາດ ສະແດງລະບົບຍ່ອຍຂອງລະບົບການຜະລິດ

ຜົນກະທົບພາຍໃນລະບົບ

- ຕົ້ນທຶນການຜະລິດສູງ
- ຄວາມຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງພະນັກງານ
- ການບໍລິຫານໃນອົງກອນ
- ຂາດພະນັກງານໃນບາງຕຳແໜ່ງ
- ບັນຫາການຂາດວຽກຂອງພະນັກງານ ແລະ ອື່ນໆ

ຜິນກະທິບພາຍນອກລະບົບ

- ຄູ່ແຂ່ງທາງດ້ານທຸລະກິດ
- ນະ ໂຍບາຍ ຫຼື ກົດລະບຽບທາງດ້ານການເມືອງ
- ໄພຈາກທຳມະຊາດ
- ຄວາມຕ້ອງການຂອງລູກຄ້າ
- ເທັກໂນໂລຊີ ແລະ ອື່ນໆ.

ລະບົບຂ່າວສານ

ລະບົບຂ່າວສານໃນປະຈຸບັນໄດ້ມີບົດບາດຕໍ່ການດຳເນີນ ທຸລະກິດຫຼາຍ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ອົງກອນຕ່າງໆມີການໃຊ້ເທັກໂນ ໂລຊີຂ່າວສານ ເພື່ອຫາຂໍ້ໄດ້ປຽບກັບຄູ່ແຂ່ງທາງດ້ານທຸລະກິດ. ອີກດ້ານໜຶ່ງລະບົບຂ່າວສານຈະມີຜົນກະທົບຫຼາຍຕໍ່ການບໍລິຫານ ໃນອົງກອນ. ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງອົງກອນ ແລະ ການວາງ ແຜນລະບົບຂ່າວສານ ເພື່ອ ການບໍລິຫານກາຍເປັນກິດຈະກຳທີ່ມີ ຄວາມສຳຄັນໃນລະດັບສູງໃນປະຈຸບັນ

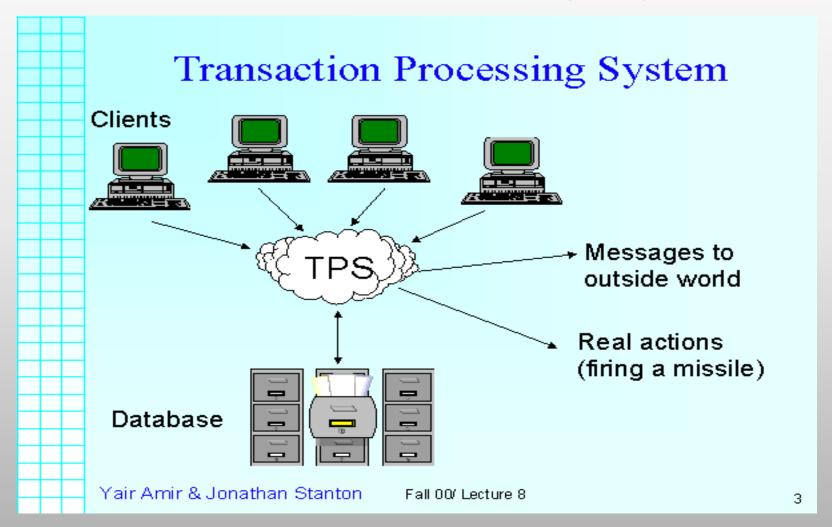
ຊະນິດຂອງລະບົບຂ່າວສານ

- ລະບົບປະມວນຜົນລາຍການປະຈຳວັນ (Transaction Processing Systems: TPS)
- ລະບົບຂ່າວສານເພື່ອການຈັດການ (Management Information Systems:
 MIS)
- ລະບົບສໍານັກງານອັດຕະໂນມັດ (Office Automation Systems: OAS)
- ລະບົບສະໜັບສະໜູນການຕັດສິນໃຈ (Decision Supporting Systems:
- ລະບົບຂ່າວສານສໍາລັບຜູ້ບໍລິຫານລະດັບສູງ (Executive Information Systems: EIS)
- ລະບົບຜູ້ຊ່ຽວຊານ (Expert Systems: ES)

ລະບົບປະມວນຜົນລາຍການປະຈຳວັນ

ເປັນລະບົບທີ່ຖືກນຳມາໃຊ້ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ໂດຍພະນັກງານທີ່ ປະຕິບັດງານໃນໜ້າທີ່ນັ້ນໆ ຈະເປັນຜູ້ຮວບຮວມລາຍການຂໍ້ມູນ ເພື່ອປ້ອນເຂົ້າໄປໃນລະບົບ. ວຸງກຫຼັກຂອງ TPS ກໍຄືການປັບປຸງຂໍ້ ມູນປະຈຳວັນແບບວັນຕໍ່ວັນ ເຊັ່ນ: ການສຳລະເງິນ, ການຝາກ-ຖອນເງິນ, ການລົງທະບຸງນ ແລະ ການບັນທຶກການມາເຮັດວຸງກ ເປັນຕົ້ນ.

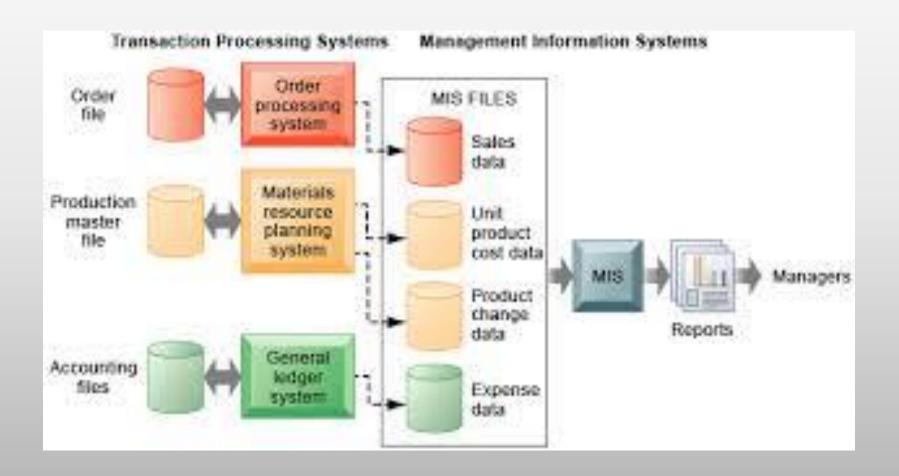
Transaction Processing Systems

ລະບົບຂ່າວສານເພື່ອການຈັດການ

ເປັນລະບົບທີ່ໄດ້ຮັບການອອກແບບມາເພື່ອນຳສະເໜີຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ກັບຜູ້ ບໍລິຫານລະດັບກາງ ໂດຍລາຍງານທີ່ໄດ້ຈາກ MIS ນີ້ ຜູ້ບໍລິຫານສາມາດນຳໄປ ໃຊ້ປະໂຫຍດເພື່ອການວາງແຜນ ແລະ ຄວບຄຸມກິດຈະການໄດ້ ເຊັ່ນ: ຜູ້ ບໍລິຫານຝ່າຍຂາຍໄດ້ປະໂຫຍດຈາກ MIS ດ້ວຍການສັ່ງໃຫ້ໂປຣແກຣມລາຍ ງານຍອດຂາຍຂອງຕະລິດຕະພັນແບບປະຈຳວັນ, ປະຈຳເດືອນ ຫຼື ປະຈຳປີ ໂດຍລາຍງານດັ່ງກ່າວນຳມາໃຊ້ປະກອບການວາງແຜນ, ຄວບຄຸມ ແລະ ຕັດສິນ ໃຈໄດ້. ຕົວຢ່າງ: ການວາງແຜນເພື່ອກຸງມຜະລິດຕະພັນ, ການພິຈາລະນາວ່າ ຄວນຢຸດຕະລິດສິນຄ້າລາຍການໃດ ລວມໄປເຖິງການຄວບຄຸມສິນຄ້າ ການປະເມີນຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານຂາຍເປັນຕົ້ນ.

Management Information Systems

ລະບົບສຳນັກງານອັດຕະ ໂນມັດ

ເປັນລະບົບທີ່ໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານທີ່ທັນສະໃໝເພື່ອໃຫ້ ພະນັກງານສາມາດເຮັດວຸງກຮ່ວມກັນໄດ້ ເຊິ່ງລະບົບດັ່ງກ່າວ, ຈະສະ ໜັບສະໜູນການເຮັດວຸງກຮ່ວມກັນເປັນທີມ ໂດຍຈະມີອຸປະກອນ ຄອມພິວເຕີ ແລະ ອຸປະກອນສຳນັກງານຕ່າງໆ ທີ່ຊ່ວຍອຳນວຍຄວາມ ສະດວກ ລວມໄປເຖິງຊອບແວຕ່າງໆເຊັ່ນວ່າ MS Office ້ ໂປຣແກຣມ Groupware ເຊິ່ງເປັນຊອບແວທີ່ຊ່ວຍສື່ສານເພື່ອນຳໄປ ສູ່ການເຮັດວຸງກຮ່ວມກັນ. ຕົວຢ່າງ: ການສົ່ງ Email, ການ Chat ແລະ ການປະຊຸມຜ່ານ Video Conference ເປັນຕົ້ນ

Office Automation Systems

Office Automation Systems (OAS)

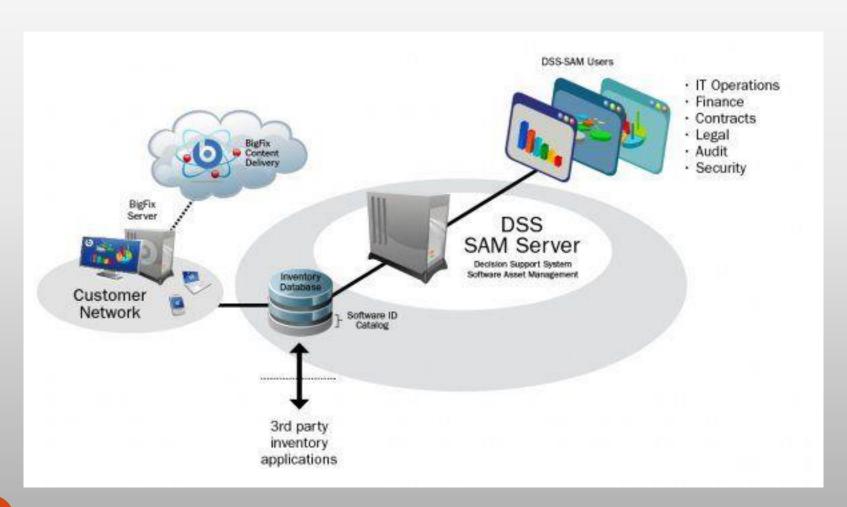

ISCA Lectures (Number 1) CA Vikram S. Mathur (+91-999809011316) (ahmedabadfo

ລະບົບສະໜັບສະໜູນການຕັດສິນໃຈ

ປົກກະຕິແລ້ວ MIS ຈະສ້າງລາຍງານໃຫ້ແກ່ຕູ້ບໍລິຫານລະດັບກາງລົງມາ ເຊິ່ງລາຍງານດັ່ງກ່າວໄດ້ນັ້ນການດຳເນີນງານຕາມແຜນທີ່ວາງໄວ້ ໂດຍຈະນຳໄປ ໃຊ້ປະກອບການວາງແຜນ ຄວບຄຸມ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ, ແຕ່ບໍ່ສາມາດວິເຄາະ ເຫດການເພື່ອຕອບຄຳຖາມຂອງຜູ້ບໍລິຫານໄດ້. ເຊັ່ນວ່າ ຈະເກີດຫຍັງຂື້ນຖ້າມີ ການສັ່ງຊື້ວັດຖຸດິບຈາກຕ່າງປະເທດ? ຈະເກີດຫຍັງຂື້ນ ຖ້າລວມຄັງສິນຄ້າທີ່ມີຢູ່ ເຂົ້າກັນ? ຈະເກີດຫຍັງຂື້ນ ຖ້າມີການປັບເງິນເດືອນໃຫ້ພະນັກງານເປັນສອງ ເທົ່າ?. ໂດຍຜົນກະທົບຈາກເຫດການດັ່ງກ່າວຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ລາຍໄດ້, ລາຍຈ່າຍ ຂອງອົງກອນແນວໃດ. ລະບົບ DSS ຈະມີແບບຈຳລອງການຕັດສິນໃຈຢູ່ໃນ ໂປຣແກຣມຈາກນັ້ນກໍຈະປະມວນຜົນເພື່ອມາປຸງບທຸງບ ແລະ ສ້າງລາຍງານອອກ ມາເພື່ອຊ່ວຍໃນການຕັດສິນໃຈຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ.

Decision Supporting Systems

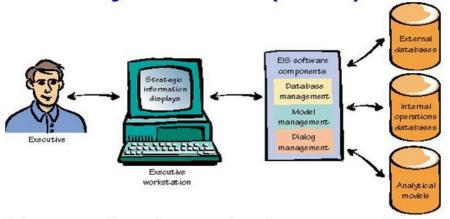

ລະບົບຂ່າວສານສໍາລັບຜູ້ບໍລິຫານລະດັບສູງ

ລະບົບ EIS ມີຄວາມສາມາດຄ້າຍຄືກັບ ລະບົບ DSS ມັນ ແຕກຕ່າງກັນຄື ລະບົບ EIS ເປັນການຈັດສິນໃຈລະດັບກົນລະຍຸດ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງຜູ້ບໍລິຫານລະດັບສູງ ໃນຂະນະດຸງວກັນ ລະບົບ DSS ໃຊ້ປະກອບການຕັດສິນໃຈກັບຜູ້ບໍລິຫານລະດັບກາງ. ຂໍ້ມູນທີ່ນຳມາໃຊ້ໃນລະບົບ EIS ຈະເປັນຂໍ້ມູນທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກມາປະກອບການຕັດສິນໃຈ

Executive Information Systems

Executive Information Systems (EIS)

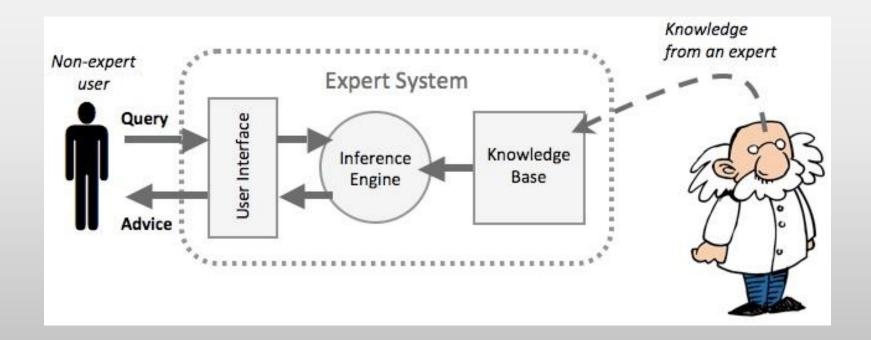

 Used to monitor important economic and social trends affecting the company and corporate performance.

ລະບົບຜູ້ຊ່ຽວຊານ

ເປັນສາຂາໜຶ່ງຂອງວິຊາ AI (Artificial Intelligent) ທີ່ເນັ້ນຄວາມເຂົ້າໃຈ ກຸ່ງວກັບວິທີການເພື່ອໃຫ້ຄອມພິວເຕີສາມາດສະແດງຄວາມສະຫຼາດຮຸງນແບບ ມະນຸດອອກມາ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການຄິດ, ການຫາເຫດຜົນ, ການຮຸງນຮູ້ ແລະ ການ ກະທຳ. ບາງຄັ້ງລະບົບນີ້ກໍເອີ້ນວ່າ ລະບົບຄວາມຮູ້ (knowledge Based) ທີ່ມີ ການຮວບຮວມຄວາມຮູ້ຈາກຜູ້ຊຸ່ງວຊານໃນສາຂາຕ່າງໆ ແລະ ຈັດເກັບໄວ້ໃນຮູບ ແບບຖານຄວາມຮູ້ ສະນັ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຕົວລະບົບມີຄວາມຮູ້ຊຸ່ງວຊານໃນສາຂາ ສະເພາະດ້ານທີ່ຜູ້ໃຊ້ສາມາດສອບຖາມບັນຫາ ແລະ ໃຫ້ລະບົບຕັດສິນໃຈແທນ ຄົນ. ຕົວຢ່າງ: ການວິເຄາະທາງການເງິນ, ການຄົ້ນຫາແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນ, ການວິເຄາະພະຍາດທາງການແພດ ເປັນຕົ້ນ.

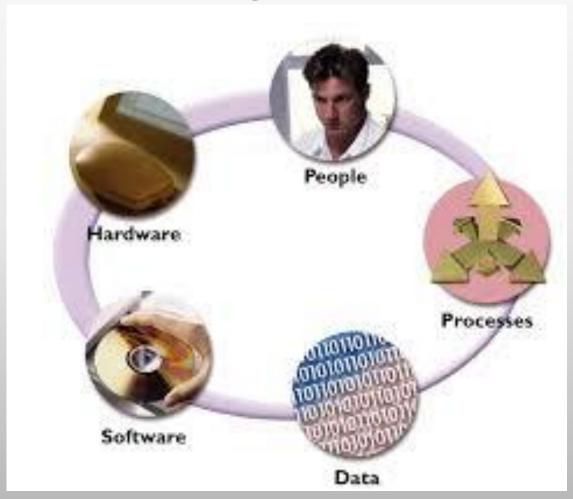
Expert Systems

ສ່ວນປະກອບຂອງລະບົບຂ່າວສານ

- Hardware ແມ່ນອຸປະກອນທີ່ເບິ່ງເຫັນໄດ້ ເຊັ່ນ: ຄອມພິວເຕີ ແລະ ອຸປະກອນເຄືອຄ່າຍ ເປັນຕົ້ນ.
- Software ແມ່ນໂປຣແກຣມທີ່ນຳມາໃຊ້ເພື່ອຄວບຄຸມການເຮັດວຸງກຂອງ Hardware
- Data ແມ່ນຂໍ້ມູນດິບທີ່ປະກອບດ້ວຍຕົວອັກສອນ, ຕົວເລກ, ຮູບພາບ, ວີດີໂອ ແລະ ສູງງ. ຂໍ້ມູນເຫຼົ່າ ນີ້ອາດຈະຖືກຈັດເກັບໃນລັກສະນະຂອງລາຍລະອູງດ, ເຊັ່ນ: ຣີຄອດ, ແຟ້ມຂໍ້ມູນ ຫຼື ຖານຂໍ້ມູນ ເຊິ່ງ ຖືວ່າເປັນຂໍ້ມູນທີ່ຍັງບໍ່ສາມາດນຳໄປໃຊ້ປະໂຫຍດໄດ້ທັນທີ ແຕ່ຈະກູມໄວ້ເພື່ອລໍຖ້າການປະເມີນຜົນ.
- Processes ແມ່ນຂັ້ນຕອນການທຳງານຈະອະທິບາຍເຖິງງານ ແລະ ຟັງຊັນການທຳງານທີ່
 ພະນັກງານໃນອົງກອນຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມ.
- People ເປັນຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບລະບົບ ເຊິ່ງປະກອບມີຫຼາຍພາກສ່ວນເຊັ່ນ: ເຈົ້າຂອງລະບົບ, ຜູ້ໃຊ້ ລະບົບ, ນັກວິເຄາະລະບົບ, ນັກອອກແບບລະບົບ, ນັກຂຽນໂປຣແກຣມ ແລະ ຮ້ານຈຳໜ່າຍ ອຸປະກອນໄອທີ ເຊິ່ງກຸ່ມຄົນເລົ່ານີ້ລ້ວນແຕ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບລະບົບຂ່າວສານທັງໝົດ.

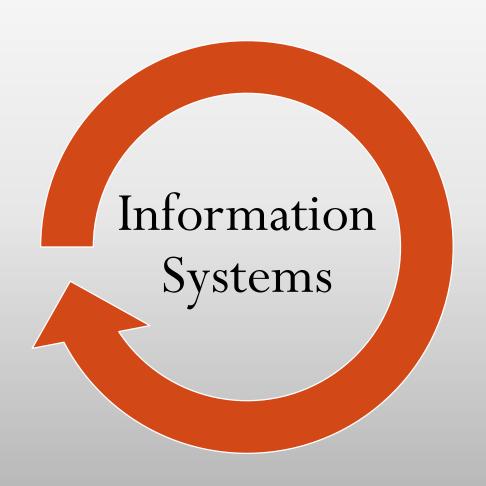
ສ່ວນປະກອບຂອງລະບົບຂ່າວສານ

ມິຕິຂອງລະບົບຂ່າວສານ

ຄວາມຈິງແລ້ວ ລະບົບຂ່າວສານບໍ່ແມ່ນຈະກຸ່ງວຂ້ອງກັບ ລະບົບຄອມພິວເຕີຢ່າງດຸງວ ແຕ່ການບໍລິຫານງານດ້ວຍລະບົບ ຂ່າວສານຈຳເປັນຕ້ອງສຶກສາເຖິງ ໂຄງສ້າງຂອງອົງກອນ, ການ ບໍລິຫານຈັດການ ແລະ ເຕັກ ໂນ ໂລຊີ ເມື່ອຄົບອົງປະກອບ ດັ່ງກ່າວກໍຈະໄດ້ລະບົບຂ່າວສານທີ່ສາມາດນຳມາໃຊ້ເພື່ອແກ້ໄຂ ບັນຫາຂອງອົງກອນ ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

ມິຕິຂອງລະບົບຂ່າວສານ

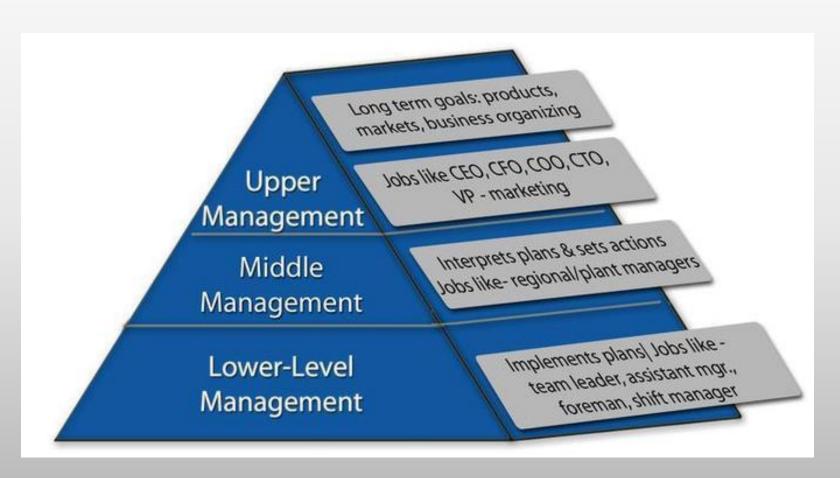
- Technology
- Management
- Organization

ອິງກອນ

ເປັນໂຄງສ້າງຂອງສັງຄົມທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ຄົງ ຕົວໂດຍການນຳເອົາຊັບພະຍາກອນຈາກ ສະພາບແວດ ລ້ອມມາຜ່ານຂະບວນການຜະລິດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດ.

ລັກສະນະຂອງອົງກອນປະກອບດ້ວຍກຸ່ມຄົນທີ່ມີ ຕັ້ງແຕ່ສອງຄົນຂຶ້ນໄປທີ່ມາເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ເພື່ອບັນລຸ ເປົ້າໝາຍດຽວກັນ.

ລຳດັບຊັ້ນໃນການບໍລິຫານອົງກອນ

ຜູ້ບໍລິຫານລະດັບສູງ(Upper Management)

ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການວາງແຜນກກິນລະຍຸດ, ເຊິ່ງເປັນແຜນ ໄລຍະຍາວທີ່ນຳມາໃຊ້ກຳນົດທິດທາງຂອງອົງກອນ ເຊັ່ນວ່າ ກົນລະຍຸດໃນການນຳເອົາລະບົບຂ່າວສານມາໃຊ້ໃນການວາງແຜນ ເພື່ອຮອງຮັບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງອົງກອນໃນອານາຄົດ. ສໍາລັບ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງຜູ້ບໍລິຫານລະດັບສູງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນມາຈາກ ແຫຼ່ງພາຍນອກອົງກອນເພື່ອນຳມາວິເຄາະປະເມີນແນວ ໂນ້ມ ສະຖານະການທາງເສດຖະກິດ, ການເມືອງ ທີ່ມີຜົນກະທົບໂດຍກົງ ຕໍ່ອົງກອນ, ສ່ວນຂໍ້ມູນຂ່າວສານພາຍໃນອົງກອນຈະກຸ່ງວຂ້ອງກັບ ສະພາບການປະຕິບັດງານພາຍໃນອົງກອນເປັນສຳຄັນ.

ຜູ້ບໍລິຫານລະດັບກາງ(Middle Management)

ເປັນພະນັກງານລະດັບຜູ້ສຳນານການທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການ ວາງແຜນໄລຍະສັ້ນ ດ້ວຍການສັ່ງການເພື່ອຄວບຄຸມການຈັດການ ໃຫ້ເປັນໄປຕາມຂໍ້ປະຕິບັດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຕອບສະໜອງ ນະໂຍບາຍຂອງຜູ້ບໍລິຫານລະດັບສູງບັນລຸເປົ້າໝາຍ. ລັກສະນະ ວຸງກຂອງຜູ້ບໍລິຫານລະດັບກາງຈະກຸ່ງວຂ້ອງກັບການຈັດການ, ການ ຄວບຄຸມງົບປະມານ, ການຄວບຄຸມເວລາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ການເຮັດວຸງກ. ສໍາລັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງຜູ້ບໍລິຫານລະດັບກາງຈະ ມາຈາກ ພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກອົງກອນ.

ຜູ້ບໍລິຫານລະດັບລຸ່ມ(Lower-Level Management)

ແມ່ນຫົວໜ້າງານມີໜ້າທີ່ໃນການຈັດການ, ຄວບຄຸມການປະຕິບັດ ງານຂອງພະນັກງານໃຫ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນແຕ່ລະວັນໃຫ້ດຳເນີນໄປຢ່າງ ປົກກະຕິທັງນີ້ ຖ້າມີເຫດການໃດໆເກີດຂື້ນໃນລະຫວ່າງການປະຕິບັດງານ ກໍສາມາດປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂໃຫ້ເຫດການມາສູ່ພາວະປົກກະຕິໄດ້. ສຳ ລັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງຜູ້ບໍລິຫານລະດັບລຸ່ມແມ່ນມາຈາກພາຍໃນອົງກອນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະຕິບັດງານເປັນສຳຄັນ.

ລະດັບການບໍລິຫານໃນອົງກອນ

ລະດັບຊັ້ນ	ກາ⊡ກັດສິ⊡່ໃຈ	ฑ้าที่	ຄວາມຕ້ອງກາ□ ໃຊ້ຂ່າວສາ□
ຜູ້ບໍລິຫາ□ລະດັບສູງ	ບໍ່ມີໂຄງສ້າງ	ພັດທະ⊡າແຜ⊡ໄລຍະຍາວ,ກຳ⊡ົດເປົ້າໝາຍ, ວາງແຜ□ ແລະ ກົ⊡ລະຍຸດ	MIS, EIS,OAS,DSS
ຜູ້ບໍລິຫາ⊡ລະດັບ ກາງ	ເຄິ່ງໂຄງສ້າງ	ພັດທະນາແຜນໄລຍະສັ້ນ, ກຳນົດເປົ້າໝາຍ, ວາງແຜ□ ແລະ ກົ□ລະວິທີ	MIS, DSS,OAS
ຜູ້ບໍລິຫາ⊡ລະດັບລຸ່ມ	ມີໂຄງສ້າງ	ພັດທະ⊡າງາ⊡ແບບວັ⊡ຕໍ່ວັ□, ວາງແຜ□ ແລະ ຄວບຄຸມກາ⊡ປະຕິບັດງາ□	MIS, OAS
ພະ⊡ັກງາ⊡ລະດັບ ປະຕິບັດງາ□	ມີໂຄງສ້າງ	ປະຕິບັດໜ້ທີ່ປະຈຳວັນ	TPS, OAS

ປະເພາດຂອງການຈັດສິນໃຈ

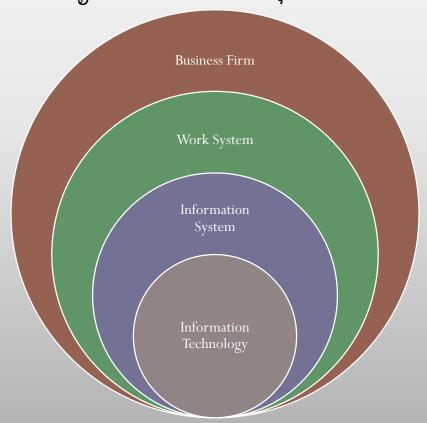
- ການຕັດສິນໃຈແບບມີໂຄງສ້າງ ແມ່ນການຕັດສິນໃຈທີ່ຮູ້ລ່ວງໜ້າວ່າເຫດການນັ້ນຈະ ຕ້ອງເກີດຂຶ້ນ ແລະ ມີແນວທາງທີ່ຊັດເຈນກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາ ພຽງແຕ່ລໍຖ້າ ເວລາທີ່ເກີດເຫດການດັ່ງກ່າວ. ສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນການຕັດສິນໃຈຂອງຜູ້ບໍລິຫານລະດັບ ລຸ່ມ ຫຼື ຜູ້ປະຕິບັດງານ.
- ການຕັດສິນໃຈແບບບໍ່ມີໂຄງສ້າງ ເປັນການຕັດສິນໃຈທີ່ບໍ່ສາມາດຄາດເດົາເຫດການ
 ລ່ວງໜ້າໄດ້ວ່າຈະເກີດເຫດການໃດ, ເມື່ອໃດ. ການຕັດສິນໃຈປະເພດນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ
 ຜູ້ບໍລິຫານລະດັບສູງ.
- ການຕັດສິນໃຈແບບເຄິ່ງໂຄງສ້າງ ແມ່ນການຕັດສິນໃຈທີ່ປະສົມປະສານກັນລະຫວ່າງ ການຕັດສິນໃຈແບບມີ ແລະ ບໍ່ມີໂຄງສ້າງ ນັ້ນກໍຄື ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນສາມາດຄາດເດົາ ລ່ວງໜ້າໄດ້, ແຕ່ກໍບໍ່ໝາຍວ່າຈະສາມາດລະບຸໄດ້ຊັດເຈນ ເຊິ່ງການຕັດສິນໃຈແບບນີ້ ແມ່ນຜູ້ບໍລິຫານລະດັບກາງ.

ຕັກໂນໂລຊີ (Technology)

ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນໜຶ່ງໃນເຄື່ອງມືທີ່ຜູ້ບໍລິຫານສາມາດນຳມາໃຊ້ເພື່ອຮັບ ມືການການປ່ຽນແປງຕ່າງໆໄດ້ເປັນຢ່າງດີ. ອຸປະກອນຄອມພິວເຕີ ຖືກນຳມາໃຊ້ ເພື່ອປ້ອນຂໍ້ມູນ, ປະມວນຜົນ ແລະ ສະແດງຜົນຮັບໄດ້ຢ່າງວ່ອງໄວ. ສ່ວນຊອບ ແວກໍຄືຊຸດຄຳສັ່ງທີ່ສາມາດຄວບຄຸມອຸປະກອນໃຫ້ສາມາດເຮັດວຸງກໄປຢ່າງ ອັດຕະ ໂນມັດ. ໄດ້ມີການນຳເອົາລະບົບຖານຂໍ້ມູນມາໃຊ້ເພື່ອເປັນສູນກາງຈັດເກັບ ຂໍ້ມູນໃນອົງກອນ ທີ່ທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ຕາມສິດທິຂອງຕົນ ແລະ ສາມາດ ໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຮ່ວມກັນໄດ້. ນອກຈາກນັ້ນຍັງສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບເຄືອຂ່າຍ ອິນເຕີເນັດກໍ່ໃຫ້ເກີດທຸລະກຳເທິງອິນເຕີເນັດ ເຊັ່ນ: ລະບົບອີຄອມເມີດ ເປັນຕົ້ນ.

ລະບົບຂ່າວສານ

ລະບົບຂ່າວສານແມ່ນລະບົບການທຳງານທີ່ໄດ້ນຳເອົາເຕັກ ໂນ ໂລຊີຂ່າວສານມາໃຊ້ເພື່ອ ຄວບຄຸມ, ສື່ສານ, ຈັດເກັບ,ເອີ້ນໃຊ້ ແລະ ນຳສະເໜີຂ່າວສານ ໂດຍລະບົບດັ່ງກ່າວຈະ ສະໜັບສະໜູນການເຮັດວຽກໃຫ້ແກ່ອົງກອນໄດ້ທຸກພາກສ່ວນ.

ການວິເຄາະລະບົບ

ການວິເຄາະລະບົບເປັນຂະບວນການທຳຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ລະບຸລາຍ ລະອຸງດຂອງບັນຫາເພື່ອພິຈາລະນານຳເອົາລະບົບເຕັກໂນໂລຊີຂ່າວສານໃດເຂົ້າ ໄປແກ້ໄຂບັນຫາເລົ່ານັ້ນໃຫ້ບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍ ດັ່ງນັ້ນ ຖ້າອົງກອນເກີດບັນຫາ ເຊິ່ງອາດເປັນຜົນມາຈາກສະພາບແວດລ້ອມຕ່າງໆທີ່ກົດດັນອົງກອນຕ້ອງໄດ້ເລັ່ງ ປັບຕົວດ້ວຍການພັດທະນາລະບົບເດີມໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງຂຶ້ນ ດ້ວຍເຫດຜົນ ຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຕ້ອງປັບປຸງການບໍລິການໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ສະໜັບສະໜູນສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການແບບໃໝ່, ເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບໃນການເຮັດວຸງກ, ຕ້ອງການເຕັກ ໂນໂລຊີຂ່າວສານຫຼາຍຂຶ້ນ, ຕ້ອງການລະບົບຄວບຄຸມທີ່ດີ ແລະ ຊ່ວຍຫຼຸດຕົ້ນທຶນ ເປັນຕົ້ນ.

ແນວທາງໃນການດຳເນີນງານກ່ຽວກັບການພັດທະນາລະບົບ

ການວິເຄາະລະບົບບໍ່ແມ່ນວ່າຈະເປັນການຕັດສິນໃຈພັດທະນາລະບົບໃໝ່ເພື່ອທິດແທນ ລະບົບເດີມສະເໝີໄປ, ເຊິ່ງນັກວິເຄາະລະບົບຕ້ອງມີການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຕັດສິນໃຈ ແນວທາງທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍແນວທາງດັ່ງກ່າວປະກອບມີ 3 ແນວທາງດັ່ງນີ:

- 1. ບໍ່ຕ້ອງດຳເນີນການໃດໆ ເນື່ອງຈາກມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍຢ່າງເຮັດໃຫ້ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ລະບົບເດີມກ່ອນ ເຊິ່ງຂໍ້ຈຳກັດດັ່ງກ່າວອາດຈະປະກອບດ້ວຍລະບົບມີຄວາມຊັບຊ້ອນເກີນໄປ ຫຼື ມີຄວາມຊຸ່ງງສູງ ເຊັ່ນວ່າ ຕົ້ນທຶນສູງ ຫຼື ຢູ່ໃນພາວະເສດຖະກິດຕົກຕ່ຳ ນອກຈາກນີ້ ຜົນຂອງການວິເຄາະ ລະບົບເດີມ ນັກວິເຄາະລະບົບພົບວ່າ ລະບົບເດີມທີ່ມີການໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ມີຢູ່ແລ້ວນັ້ນມີ ຄວາມເໝາະສົມກັບສະພາບແວດລ້ອມຂອງອົງກອນປະຈຸບັນ ບໍ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງດຳເນີນການ ໃດໆເພາະມັນອາດຈະບໍ່ກຸ້ມຄ່າກັບການລົງທຶນ.
- 2. ປັບປຸງລະບົບເດີມໃຫ້ດີຂຶ້ນ ໝາຍວ່າຍັງຮັກສາລະບົບເດີມຢູ່ແຕ່ມີການປັບປຸງອົງປະກອບຂອງ ລະບົບເກົ່າໃຫ້ມີປະສິດຕິພາບຂຶ້ນ.
- ພັດທະນາລະບົບ ໃໝ່ ເປັນການຕັດສິນ ໃຈພັດທະນາລະບົບ ໃໝ່ເພື່ອມາທິດແທນລະບົບເດີມ.

ລັກສະນະວຽກຂອງນັກວິເຄາະລະບົບ

- 1. ວິເຄາະລະບົບ: ນັກວິເຄາະລະບົບທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ນີ້ ແມ່ນສຶກສາລະບົບວຸງກຂອງອົງ ກອນສະເພາະດ້ວຍການມຸ້ງເນັ້ນເຖິງການເກັບຮວບຮວມຂໍ້ມູນ ແລະ ກຳນົດຄວາມ ຕ້ອງການໂດຍບໍ່ຮັບຜິດຊອບການອອກແບບ. ຕຳແໜ່ງນີ້ເອີ້ນວ່າ Information Analysts.
- 2. ວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ: ນັກວິເຄາະລະບົບທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ນີ້ ນອກຈາກເຮັດ ໜ້າທີ່ໃນການວິເຄາະລະບົບແລ້ວຍັງຕ້ອງເຮັດໜ້າທີ່ໃນການອອກແບບລະບົບໃໝ່ ເຊິ່ງຕຳແໝ່ງນີ້ເອີ້ນວ່າ System Designer ຫຼື Applications Developers.
- 3. ວິເຄາະ, ອອກແບບ ແລະ ຂຸງນໂປຣແກຣມ: ນັກວິເຄາະລະບົບທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ນີ້ ແມ່ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດໜ້າທີ່ທັງໝົດເຊັ່ນວ່າ ສຶກສາລະບົບງານ, ອອກແບບລະບົບ ແລະ ຂຸງນໂປຣແກຣມ ເຊິ່ງຕຳແໝ່ງນີ້ເອີ້ນວ່າ Programmer Analysts.

ຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະຂອງນັກວິເຄາະລະບົບ

- ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເທັກນິກ
 (Technical Knowledge and Skills)
- ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານທຸລະກິດ
 (Business and Skills)
- ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານຄືນ, ທິມງານ
 (People Knowledge and Skills)
- ຄວາມສັດສື ແລະ ຈັນຍາບັນໃນອາຊີບ
 (Personal Integrity and Ethics)

ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເທັກນິກ

- ເທັກໂນໂລຊີຄອມພິວເຕີ ແລະ ການເຮັດຂອງລະບົບຄອມພິວເຕີ
- ອຸປະກອນຕໍ່ພວງ ເຊັ່ນ: ສື່ຈັດເກັບຂໍ້ມູນ, ອຸປະກອນນໍາເຂົ້າ ແລະ ສະແດງຜົນຂໍ້ມູນ
- ເທັກໂນໂລຊີເຄືອຂ່າຍຄອມພິວເຕີ ແລະ ການສື່ສານ
- ເທັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນ ແລະ ລະບົບການຈັດການຖານຂໍ້ມູນ
- ພາສາຄອມພິວເຕີທີ່ໃຊ້ສຳລັບການຂຽນໂປຣແກຣມ
- ໂປຣແກຣມລະບົບປະຕິບັດການ ແລະ ໂປຣແກຣມ Utility
- ນອກຈາກນັ້ນນັກວິເຄາະລະບົບຕ້ອງຮູ້ໃຊ້ເຄື່ອງມືໃນການອອກແບບລະບົບເຊັ່ນ: MS Access, SQL server, My SQL, Visio, Visible, Rational Ross,...

ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານທຸລະກິດ

- ມີໜ້າທີ່ທາງທຸລະກິດໃດແດ່ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດງານໃນໜ່ວຍງານນັ້ນ
- ໂຄງສ້າງຂອງອົງກອນມີຮູບແບບແນວໃດ
- ການຈັດການ ຫຼື ການບໍລິຫານໃນອົງກອນເປັນແນວໃດ
- ຮູບແບບຂອງວຽກທີ່ໃຊ້ໃນອົງກອນແມ່ນຫຍັງ ເຊັ່ນ: ລະບົບການ-ເງິນ (Finance), ລະບົບການຜະລິດ (Manufacturing), ລະບົບການຕະຫຼາດ (Marketing), ລະບົບບໍລິການລູກຄ້າ (Customer Service) ຫຼື ອື່ນໆ

ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານຄົນ, ທິມງານ

- ການຄິດ (Think)
- ການຮຽນຮູ້ (Learn)
- ຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງ (React to change)
- ການສື່ສານ (Communicate)
- ໜ້າວຽກ(Work)

ຄວາມສັດສື່ ແລະ ຈັນຍາບັນໃນອາຊີບ

ເນື່ອງຈາກໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງນັກວິເຄາະລະບົບທີ່ຈຳ ເປັນຕ້ອງສຶກສາບັນຫາ ສະນັ້ນ ຈຶ່ງ ເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູຂ່າວສານຕ່າງໆ ໃນບໍລິສັດເປັນຈຳນວນຫຼາຍ,ແຕ່ຂ່າວສານບາງຢ່າງຂ້ອນຂ້າງເປັນ ເປັນຄວາມລັບບໍ່ວ່າຈະເປັນເລື້ອງເງິນເດືອນ, ສ່ວນຕິວ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງພະນັກງານ ຫຼື ການປະເມີນພະນັກງານ ລວມໄປເຖິງ ກິນລະຍຸດໃນການວາງແຜນຂອງບໍລິສັດ, ສິ່ງເຫຼົ່ານັ້ນນັກວິ ລະບົບຈຳເປັນຕ້ອງຊື່ສັດຕໍ່ຕົວເອງດ້ວຍການປົກປິດບໍ່ຄວນເປີດເຜີຍ ແລະ ຄວນຖືເປັນຈັນ ຍາບັນໃນອາຊີບ.

ຄຸນສືມບັດຂອງນັກວິເຄາະ

- ມີຄວາມຮູ້ທາງດ້ານທຸລະກິດ
- ມີຄວາມເປັນຜູ້ນຳ
- ມີມະນຸດສຳພັນດີ
- ມີຄວາມສາມາດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ
- ມີຄວາມສາມາດວິເຄາະຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນກຳໄລ
- ມີຄວາມຮູ້ທາງດ້ານການຂຽນໂປຣແກຣມ
- ນັກວິເຄາະຕ້ອງຕິດຕາມເທັກໂນໂລຊີຢ່າງສະໜໍ່າສະເໜີ
- ຕ້ອງມີປະສົບການທາງດ້ານການວິເຄາະລະບົບ

ນັກວິເຄາະລະບົບເຮັດວຽກຢູ່ບ່ອນໃດ

- ນັກວິເຄາະລະບົບເຮັດວຸງກຢູ່ໃນອົງກອນຕ່າງໆ
- ນັກວິເຄາະລະບົບເຮັດວຸງກຢູ່ໃນທຸລະກິດ Outsource
- ນັກວິເຄາະລະບົບເຮັດວຸງກຢູ່ໃນທຸລະກິດໃຫ້ຄຳປົກສາ
- ນັກວິເຄາະລະບົບເຮັດວງກຢູ່ໃນທຸລະກິດພັດທະນາຊັອບແວ

Thank you

Q and A